

Justis- og
beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2026

Spesialenheten for politisaker

19. desember 2025

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Innledning	2
2	Samfunnsoppdraget.....	3
3	Hovedutfordringer og prioriteringer framover.....	3
4	Mål og rapportering for 2026.....	4
5	Styring og kontroll.....	7
5.1	Internkontroll	7
5.2	Sikkerhetsstyring.....	7
5.3	Langsiktig utvikling, forbedring og effektivisering	8
5.4	Saker fra Riksrevisjonen, Sivilombudet og andre kontrollorgan	8
5.5	Fellesføringer fra Regjeringen.....	8
6	Rapportering i 2026.....	9
6.1	Styringsdialogen.....	9
7	Budsjettrammen og fullmakter for 2026	10
7.1	Budsjettrammen.....	10
7.2	Fullmakter 2026.....	10

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2025–2026) for Justis- og beredskapsdepartementet og Innst. 6 S. (2025–2026).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 17. desember 2025 og presenterer de økonomiske rammene for Spesialenheten for politisaker (Spesialenheten) i 2026, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7 og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

For 2026 gjelder disse overordnede målene for justis- og beredskapssektoren:

Spesialenheten skal særlig bidra til å nå følgende overordnede mål:

- Rettsikkerhet
- Lav kriminalitet

De virksomhetsmål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag som fremkommer i kapittel 4 i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Spesialenheten i 2026.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Spesialenheten skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for Spesialenheten samt øvrig regelverk og instruks.

Spesialenheten har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik knyttet til virksomhetens oppgaver og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. punkt 2.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetslederen skal varsle departementet umiddelbart dersom det oppstår kritisk risiko eller alvorlig svikt i resultatoppnåelsen, eller ved hendelser som kan medføre politisk eller større offentlig oppmerksomhet.

2 Samfunnsoppdraget

Spesialenheten skal, ved å etterforske og iverksette straffbare forhold begått av ansatte i politiet og påtalemyndigheten, bidra til å opprettholde befolkningens tillit til etatenes myndighetsutøvelse.

Spesialenheten skal ivareta rettssikkerheten både for den som anmelder og den som blir anmeldt. Enhetens arbeid skal ha høy kvalitet og saksbehandlingen skal være effektiv. Spesialenheten skal ha høy tillit i befolkningen og blant de ansatte i politiet og påtalemyndigheten. Spesialenheten skal også, gjennom å gjøre tilgjengelig relevant informasjon, bidra til at politiet og påtalemyndigheten kan lære av tidligere hendelser.

3 Hovedutfordringer og prioriteringer framover

I en demokratisk rettsstat er det avgjørende at befolkningen har tillit til politiet og påtalemyndigheten. Mistanker om at ansatte i de to etatene gjør straffbare handlinger i tjenesten er egnet til å svekke tilliten. Spesialenheten etterforsker saken når noen dør eller blir alvorlig skadd som følge av tjenestehandlinger eller mens de er tatt hånd om av politi eller påtalemyndigheten. Dette er viktig for at Norge skal oppfylle sin menneskerettslige plikt til uavhengig etterforskning av brudd på retten til liv og forbudet mot tortur eller nedverdiggende eller umenneskelig behandling. Spesialenheten skal etterforske slike saker uavhengig av mistanke om straffbare forhold.

Kravene som blir stilt til etterforskningen er at den er av høy kvalitet, uavhengig og tilstrekkelig, at den skjer i et tillitvekkende tempo og at etterforskningen og avgjørelsene er så åpne som mulig. Under etterforskningen må den som har blitt utsatt for tjenestehandlingen eller deres pårørende bli involvert slik at alle rettigheter er ivaretatt.

Ansatte i Spesialenheten skal ha tidsriktig, nødvendig og relevant kompetanse. Dette er avgjørende for at enheten når samfunnsoppdraget. Enheten må følge med på fag- og metodeutviklingen som skjer i politiet og påtalemyndigheten, og enheten må ha oppdatert og god kunnskap om etterforskningsmetodene som står sentralt i sakene som behandles av enheten. Det er nødvendig for befolkningens, politiets og påtalemyndighetens tillit til Spesialenheten og strafferettspleien, og også for enhetens autoritet innad i politiet og påtalemyndigheten.

I et trygghets- og tillitsperspektiv er det viktig at enheten har kapasitet til etterforskning av saker som gjelder korrupsjon, påvirkning og annen alvorlig kriminalitet i politiet og påtalemyndigheten, og samtidig gi bidrag til risikoforståelse innen disse områdene. Dette er særlig aktuelt i det sammensatte trusselbildet Norge befinner seg i.

Over år har Spesialenheten hatt stor oppdragsmengde og flere ressurskrevende saker under etterforskning. Spesialenheten skal til enhver tid vurdere om oppgaver kan gjøres mer effektivt eller om det er oppgaver enheten gjør i dag, kan utgå for å frigjøre ressurser.

I flere år har det vært behov for å styrke grunnbemanningen og øke kapasiteten til Spesialenheten. I 2024 økte bevilgningen til Spesialenheten med 6 mill. kroner. Denne bevilgningsøkningen ble videreført i 2025 som en varig styrking. I 2026 er bevilgningen økt med 4 mill. kroner for ytterligere å styrke grunnbemanningen og øke kapasiteten.

Sakene Spesialenheten behandler er en viktig kilde til læring i politiet og påtalemyndigheten. Enheten har flere saker som vekker stor offentlig interesse. Det gjelder blant annet skyteepisoder hvor politiet har avfyrt skudd og sivile er drept eller alvorlig skadet. Spesialenheten skal gjennom sitt virke bidra til at politiet og påtalemyndigheten bruker erfaringene fra enhetens saker til læring, utvikling og endring av arbeidsmetoder og direktiver. Spesialenheten skal ta de riktige sakene inn for domstolene.

Riktig informasjon på riktig måte til riktig mottaker er avgjørende for at Spesialenheten skal bidra til målene om lav kriminalitet og rettssikkerhet.

4 Mål og rapportering for 2026

Departementet har i samarbeid med Spesialenheten og Riksadvokatembetet fastsatt nye virksomhetsspesifikke mål og styringsparametere som gjelder for hele virksomheten. Spesialenheten fastsetter i samarbeid med Riksadvokatembetet ytterligere resultatkrav der det er nødvendig for å belyse grad av måloppnåelse. Tertialrapporteringen er avviksrapportering. Ved eventuelle resultatavvik skal virksomheten beskrive og vurdere årsak til avvik samt eventuelle tiltak som skal iverksettes for å lukke avviket.

I årsrapporten skal det gis en vurdering av i hvilken grad virksomhetens aktiviteter og iverksatte tiltak har hatt effekt på målene satt i dette tildelingsbrevet. Samfunns- og brukereffekter skal omtales.

VIRKSOMHETSMÅL 1	Ansatte i politiet og påtalemyndigheten gjør ikke straffbare handlinger i tjenesten
Rapportering	Årsrapport

Beskrivelse:

Spesialenheten tar imot og behandler alle meldinger om straffbare forhold begått i tjenesten av ansatte i politiet eller påtalemyndigheten. Dersom det er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold, gjennomfører Spesialenheten etterforskningen effektivt og med høy kvalitet. Etterforskning iverksettes også uavhengig av mistanke dersom noen er død eller alvorlig skadet som følge av ansatte i politiet eller påtalemyndighetens tjenestehandlinger.

STYRINGSPARAMETER 1	Saksinngang
Rapportering	2. tertialrapport og årsrapport
Beskrivelse: - Utvikling i antall mottatte anmeldelser	

STYRINGSPARAMETER 2	Avgjørelser
Rapportering	2. tertialrapport og årsrapport
Beskrivelse: - Utvikling i antall avgjorte anmeldelser - Utvikling i antall saker henlagt uten etterforskning - Utvikling i saker til domstolen - Utvikling i straffereaksjoner	

VIRKSOMHETSMÅL 2	Straffesaksbehandlingen i Spesialenheten er uavhengig, rettssikker, effektiv og holder høy kvalitet
Rapportering	Årsrapport
Beskrivelse: Spesialenhetens etterforskning er av høy kvalitet, uavhengig og tilstrekkelig, og skjer i et tillitvekkende tempo der etterforskningen og avgjørelsene er så åpne som mulig. Dersom politiet bistår med etterforskningsskritt skjer det under ledelse av Spesialenheten. Under etterforskningen blir den som har blitt utsatt for tjenestehandlingen eller deres pårørende	

involvert slik at deres rettigheter er ivaretatt. Advokater på verv deltar ved straffesaksbehandlingen.

STYRINGSPARAMETER 3	Saksbehandlingstid
Rapportering	2. tertialrapport og årsrapport
Beskrivelse: En adekvat saksbehandlingstid er et viktig bidrag for å gi tillit til Spesialenhetens avgjørelser. Det skal rapporteres på: - Utvikling i saksbehandlingstid - Utvikling i restanser	

VIRKSOMHETSMÅL 3	Politiet og påtalemyndigheten lærer av Spesialenhetens avgjørelser og saker
Rapportering	2. tertialrapport og årsrapport
Beskrivelse: Politiet og påtalemyndigheten får kunnskap om sakene til Spesialenheten. Ved å bruke erfaring fra Spesialenhetens saker, avdekkes og forebygges kriminelle tjenestehandlinger. Sakene gir grunnlag for læring om hva som er god og dårlig tjenesteutøvelse, både i politiet og påtalemyndigheten, og leder til utvikling. Erfaring fra etterforskning av hendelser der noen er alvorlig skadd eller død, forebygger liknende hendelser i fremtiden. Erfaring fra sakene som enheten behandler er en viktig kilde til læring i politiet og påtalemyndigheten.	

STYRINGSPARAMETER 4	Antall saker sendt til administrativ vurdering
Rapportering	2. tertialrapport og årsrapport
Beskrivelse: Der etterforskningsresultatet avdekker omstendigheter som politiet enten kan lære av eller bidra til endring og utvikling, sender Spesialenheten vedtaket til administrativ vurdering. Dersom dette berører politiet nasjonalt sendes vedtaket også til	

Politidirektoratet, som gir enheten årlig tilbakemelding om hva som er gjort med de enkelte sakene.

5 Styring og kontroll

5.1 Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i reglement for økonomistyring i staten § 14 og utdypet i hovedinstruksen. For å nå Spesialenhetens mål i møte med fremtidige utfordringer er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. Spesialenheten skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av internkontrollen og hva som er grunnlaget for denne vurderingen. Virksomheten skal i årsrapporten også rapportere om det er avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

5.2 Sikkerhetsstyring

Spesialenheten skal basere sitt IKT-sikkerhetsarbeid på NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet <https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet/introduksjon/>, og rapportere på status for dette arbeidet i årsrapporten.

Justis- og beredskapsdepartementet legger stor vekt på at justissektoren har god styring og kontroll med ikt-sikkerheten. Å sørge for god sikkerhetsstyring innad i virksomheten er viktig som et forebyggende tiltak for å bidra til å øke robusthet og redusere sårbarhet.

Departementet ber om at virksomheten redegjør for følgende:

- status for implementering av NSMs grunnprinsipper for digital sikkerhet
- digital sikkerhetstilstand i egen virksomhet
- de viktigste tiltakene i virksomheten for bedring av den digitale sikkerhetstilstanden.

Virksomheten må selv gjøre verdivurdering av informasjonen i rapporten mht. eventuell sikkerhetsgradering i samsvar med sikkerhetsloven kapittel 5. Rapporteringen om digital sikkerhet må om nødvendig utformes som et gradert vedlegg til årsrapporten.

Hvis forholdene ligger til rette for det, kan det eventuelt gis en utdypende muntlig rapport i årsrapportmøtet. Justis- og beredskapsdepartementet minner i forbindelse med rapporteringen på digital sikkerhet om at NSM nylig har lansert et verktøy som er godt egnet til å evaluere egen IKT-sikkerhet: Cybersjekk. Verktøyet kan gi et godt grunnlag for en overordnet rapportering til departementet.

5.3 Langsiktig utvikling, forbedring og effektivisering

Spesialenheten må ha strategier og planer som viser hvilke utviklingsbehov etaten har for å løse samfunnsoppdraget på lang sikt og hvordan etaten skal ivareta dette. Spesialenheten skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i virksomheten og bedre tjenester for brukerne. Spesialenheten bør særlig vektlegge hvordan digitalisering kan legge til rette for dette. I utviklingsarbeidet må etatene se regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og ny teknologi, herunder kunstig intelligens, i sammenheng. Spesialenheten skal i årsrapportens kapittel V beskrive dette arbeidet.

5.4 Saker fra Riksrevisjonen, Sivilombudet og andre kontrollorgan

Merknader fra Riksrevisjonen, uttalelser fra Sivilombudet og andre kontrollorgan skal ha høy prioritet. Spesialenheten skal utarbeide en konkret plan for oppfølging av anbefalte tiltak og eventuelle feil og mangler som er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i styringsdialogen og skal omtales i årsrapporten.

5.5 Fellesføringer fra Regjeringen

Fellesføringene for 2026 er de samme som for 2025.

1. *Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk*

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Spesialenheten skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Spesialenheten skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Spesialenheten skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

2. *Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring*

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Spesialenheten skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Spesialenheten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

3. *Redusere konsulentbruken*

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Spesialenheten skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Spesialenheten skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Spesialenheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør Spesialenheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom Spesialenheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

6 Rapportering i 2026

6.1 Styringsdialogen

Styringsdialog 2026

Styringsdialogen mellom virksomheten og Justis- og beredskapsdepartementet er innrettet etter risiko og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering.

Beskrivelse	Dato
Etatsstyringsmøte årsrapport	12. mars kl. 10.00–12.00
Etatsstyringsmøte 2. tertialrapport	5. november 10.00–12.00

Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2026 skal oversendes departementet senest 15. februar 2027.

Årsrapporten skal utformes i henhold til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

Årsrapport med årsregnskap og revisjonsberetning skal publiseres på virksomhetens nettsider etter behandling av rapporten i etatsstyringsmøtet om årsrapporten, og senest innen 1. mai.

Oversikt over rapporteringspunkter:

Rapporteringspunkter i 2026	Frist
Rapportering til statsregnskapet for 2025	30. januar
Årsrapport for 2025	15. februar
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 1. halvår 2026 (RNB)	16. februar
Innspill til rammefordelingsforslaget for 2027	1. april
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 2. halvår 2026 (nysalderingen)	15. september
Rapportering 2. tertial 2026	1. oktober
Innspill satsingsforslag og budsjettiltak 2028	15.oktober

Departementet gjør oppmerksom på at fristene kan endres.

7 Budsjettrammen og fullmakter for 2026

Spesialenheten har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2026 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. reglement for økonomistyring i staten § 9 og bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 2.2. Departementet forutsetter at Spesialenheten rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene. Spesialenheten må tilpasse virksomhetens aktivitetsnivå til virksomhetens budsjettramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er bevilgningsmessig dekning.

7.1 Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 17. desember 2025 stilles følgende midler til disposisjon for Spesialenheten i 2026:

Kap. 460	(i 1 000 kroner)
Post 01 Driftsutgifter	79 060
Sum kap. 460, post 01	79 060

Følgende endringer er innarbeidet i budsjettrammen for Spesialenheten for 2026:

- Bevilgningen er økt med 4 mill. kroner til en varig styrking av enheten.

7.2 Fullmakter 2026

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for

bruk av unntaksbestemmelsene framgår av rundskriv R-110 ([https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fin/vedlegg/okstyring/rundskriv/fast e/r_110_2025.pdf](https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fin/vedlegg/okstyring/rundskriv/fast%20e/r_110_2025.pdf)), sist oppdatert 12. mai 2025. Departementet vil i denne sammenheng særlig framheve punkt 2.3 og 2.7.3, der vilkår for fullmakt til å inngå avtaler utover budsjettåret omtales.

Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B), senest oppdatert i juni 2023, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Nedenfor omtales budsjettfullmakter som delegeres til Spesialenheten (jf. punkt A) og budsjettfullmakter som Spesialenheten må søke Justis- og beredskapsdepartementet om å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle (jf. punkt B). Departementet kan trekke fullmaktene tilbake dersom de ikke nyttes etter forutsetningene.

A. Budsjettfullmakter som delegeres til Spesialenheten:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som framgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på de vilkår som framgår av rundskriv R-110, punkt 2.3. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som framgår av Kommunal- og distriktdepartementets [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/Instruks%20om%20h%C3%A5ndtering%20av%20bygge-og-leiesaker%20i%20statlig%20sivil%20sektor). Statsbygg skal benyttes som rådgiver for alle husleieavtaler med samlet verdi på 30 millioner kroner eller mer i avtaleperioden. Statsbyggs vurdering skal vedlegges i saker som forelegges for departementet. Det presiseres at terskelverdien for sum av framtidige leieforpliktelser på 100 millioner kroner eller mer ved leie i markedet er inklusive ev. opsjoner om forlengelse.

Departementet vil for øvrig særlig peke på følgende:

- Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden og uten at det svekker evnen til å gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og departementets fastsatte mål og prioriteringer.
- Ved inngåelse av leieavtale for lokaler utover budsjettåret kan også mindre bygningsmessige tilpasninger og bygningsmessig infrastruktur inngå i leieavtalen, for eksempel byggnær IKT. Byggnær IKT omfatter grunnleggende teknisk infrastruktur og teknologi tett integrert med bygget, som for eksempel kabling og lokalt datanettverk samt tele- og automatiseringsanlegg.

B. Budsjettfullmakter som Spesialenheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

- Fullmakt til overføring av inntil fem prosent av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste. Spesialenheten sender søknad til Justis- og beredskapsdepartementet i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel på de vilkår som framgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.5.
- Fullmakt til overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i etterfølgende budsjettår på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet punkt 2.6.